

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SPECIALIŲ TYRIMŲ TARNYBA
PRANEŠIMŲ NAGRINĖJIMO SKYRIUS**

SUTINKU

(pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas ir pavardė)

**NUTARIMAS
ATSISAKYTI PRADĖTI IKITEISMINĮ TYRIMĄ**

Data	2023-09-19
Surašymo vieta	Vilnius
Tyrimo medžiagos Nr.	M-7-01-00073-23

Nutarimą priėmė	Vyresnysis specialistas Karolina Vaitkevičienė
n u s t a t ė:	
Skundą, pareiškimą, pranešimą pateikęs asmuo	Lietuvos tėvų forumo pirmininkas Kęstutis Mikolajūnas
<p>Nustatytos aplinkybės ir pagrindas, dėl kurių baudžiamasis procesas negalimas</p> <p>Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyboje (toliau – STT) 2023-09-06 gautas Lietuvos Respublikos generalinės prokuratūros 2023-09-06 raštas Nr. 17.2.-2495 (STT reg. Nr. 5-01-10438), kuriuo STT procesinio sprendimo priėmimui persiųstas Lietuvos tėvų forumo pirmininko Kęstučio Mikolajūno (toliau – Pareiškėjas) pranešimas dėl galimai korupcinių nusikalstamų veikų rengiant gyvenimo įgūdžių ugdymo programos įgyvendinimo rekomendacijas.</p> <p>I. Pranešime nurodytos aplinkybės:</p> <p>1. Lietuvos švietimo įstaigose Švietimo mokslo ir sporto ministerijos diegiama gyvenimo įgūdžių ugdymo programa (toliau – Programa) sukėlė didelės visuomenės dalies susirūpinimą ir nepasitenkinimą, švietimo bendruomenės susiskaldymą, kas prieštarauja viešajam interesui, galimai pažeidžia ir profesinę etiką, kyla klausimai ir dėl galimos korupcijos apraiškų, viešųjų bei privačių interesų konflikto. Taip pat tai kelia rūpestį, ar teisėtai ir teisingai bus įgyvendinama Programa, didina nepasitikėjimą atitinkamomis valstybės institucijomis, atsakingais pareigūnais, politikais, valstybės Konstitucija ir valstybe apskritai.</p> <p>2. Programos įgyvendinimo rekomendacijos paskelbtos Nacionalinio švietimo agentūros tinklapyje: https://www.emokykla.lt/upload/files/2023/08/03/gyvenimo-igudziu-ir-pagrindinis-ugdymas-2023-06-20.pdf</p> <p>3. Programos įgyvendinimo rekomendacijas parengė: dr. Daiva Šukytė ir Mindaugas Požėla. Dr. Daiva Šukytė taip pat yra ir bendrojo ugdymo programos „Gyvenimo įgūdžių ugdymas“ rengėja bei Socialinės, emocinės ir sveikos gyvensenos kompetencijos rengėja, kuri yra integruota į visų ugdomųjų dalykų programas. Dr. Daiva Šukytė yra Seimo nario Lino Slušnio sutuoktinė, o Linas Slušnys yra Seimo valdančiosios koalicijos narys, turintis tiesioginę ir netiesioginę įtaką mūsų valstybėje priimamiems klausimams švietimo, sveikatos ir savivaldos</p>	

srityse.

4. 2023-05-05 Linas Slušnys kartu su Socialinio ir emocinio ugdymo institutu, kurio vadovė yra jo sutuoktinė dr. Daiva Šukytė https://rekvizitai.vz.lt/imone/socialinio_ir_emocinio_ugdymo_institutas/daiva_sukvte_direktore/ organizavo konferenciją Seime „Socialinio ir emocinio ugdymo (-si) jungtys formaliojo ir neformaliojo mokymosi (-si) procese. Dr. Daiva Šukytė taip yra Lietuvos Socialinio emocinio ugdymo asociacijos tarybos narė <https://lseua.lt/taryba/>

5. Dėl rengėjos dr. Daivos Šukytės ir jos atstovaujamos „Lions Quest“ galimos protekcijos ir neskaidrumo:

5.1. Daiva Šukytė yra įmonės LIONS QUEST LIETUVA, VšĮ vadovas https://rekvizitai.vz.lt/imone/vsi_lions_quest_lietuva/daiva_sukyte_direktore/. Pamokų pavyzdžiai, rekomendacijos, informacijos šaltiniai ir papildoma medžiaga kaip kad priedai 1.5, 2.3, 3 ir visame tekste proteguoja Socialinio ir emocinio ugdymo Lions Quest programas: „Laikas kartu“, „Aš žinau“, „Raktai į sėkmę“, „Paauglystės kryžkelės“, kurių turinys nėra viešai prieinamas, o išklausę kursą mokytojai yra įpareigojami neatskleisti metodikos turinio. Metodikos platinamos tik kartu su brangiais kursais mokytojams. Nei pedagogai, kurie neišklausė kurso, nei tėvai ar kiti suinteresuoti asmenys negali susipažinti su programomis, kuriomis remiantis bus mokomi mūsų vaikai mokyklose.

6. Dėl „Įvairovės namų“ galimos protekcijos:

6.1. Rekomendacijose lytiškumo ugdymo srityje pateikiama išimtinai Įvairovės namų parengta medžiaga, kuri nors ir viešai prieinama, tačiau proteguoja tik vieną įstaigą, uždirbančią iš kursų mokytojams.

7. Dėl neegzistuojančių programų ir nuorodų į kazino puslapį:

7.1. Programos įgyvendinimo rekomendacijose yra nuorodų į neegzistuojančias prevencines programas, kaip kad Asociacijos „Mentor Lietuva“ (likviduota 2019 m.) vykdyta programa prieš daugelį metų, nuorodų vedančių į virtualaus kazino puslapį (www.mentor.lt), kas leidžia manyti, jog jos parengtos tik tam, kad „parengti“, galimai siekiant visai kitų tikslų (pvz. lėšų gavimo).

8. Atsižvelgiant į tai kas išdėstyta, Pareiškėjas prašo ištirti ar nėra korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų požymių.

II. Patikslinimo metu atlikti veiksmai, gauti duomenys:

9. Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso (toliau – BPK) 168 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad gauto skundo, pareiškimo ar pranešimo duomenų patikslinimui gali būti atlikti veiksmai, kurie nesusiję su procesinėmis prievartos priemonėmis. Pažymėtina, kad BPK 168 straipsnio 1 dalies nuostatos suteikia ikiteisminio tyrimo pareigūnui, gavusiam skundą, pareiškimą, pranešimą ar prašymą, teisę, atsižvelgus į pateiktus duomenis (pateiktos informacijos turinį, esmę, galimai padarytų nusikalstamų veikų pobūdį, mastą ir kt.), numatyti tikslinimo apimtį, reikalingą visapusiškai, išsamiai ir objektyviai išnagrinėti nurodytas aplinkybes bei priimti pagrįstą ir teisėtą sprendimą. Duomenų rinkimas negali tęstis be galo, privalu vadovautis duomenų pakankumo, protingumo, ekonomiškumo, efektyvumo principais. Be to, atkreiptinas dėmesys, jog teisingo procesinio sprendimo priėmimą lemia ne įrodinėjimo apimtis, o daromų išvadų pagrįstumas.

10. STT 2023-09-11 raštu Nr. 4-01-7413 dėl informacijos pateikimo kreipėsi į Pareiškėją, kuris 2023-09-15 STT pateikė atsakymą (STT reg. Nr. 5-01-10830):

10.1. Lietuvoje programos pradėtos pardavinėti mokykloms nuo 2008 m. nors ir 2004 m. gyvenimo įgūdžių programoje yra nuorodų į Lions, tačiau jos autorių nežino. Pradžioje programos prieš patyčias diegtos Klaipėdoje. Pareiškėjo manymu Linas Slušnys jau ruošė dirvą,

kad socialiai emociškai išugdytų visas mokyklas. O nuo 2017 m., kaip rašo Programos rekomendacijose „Nuo 2017 metų rugsėjo 1-osios dienos visi Lietuvos mokiniai turi galimybę stiprinti socialinius ir emocinius įgūdžius, nes visos mokyklos įgyvendindamos Švietimo įstatymo nuostatas privalo integruoti į ugdymo procesą nors vieną nuosekliai socialinius ir emocinius įgūdžius ugdančią programą“. Pareiškėjas nurodo, kad reikia atsekti kas ir koku būdu pasiūlė „prastūmė“ nuostatą dėl privalomų programų prieš patyčias mokykloms į švietimo įstatymą.

10.2. Pareiškėjas nurodo, kad reikia paklausti Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos kiek lėšų skirta Lions Quest iš ES projekto: Nuo 2019 m. rugsėjo 2 d. mokykloje pradėta vykdyti prevencinė ES projekto „Saugios aplinkos mokykloje kūrimas II“ Nr. 09.2.2-ESFA-V-729-03-0001 lėšomis finansuojama programa Lions Quest „Paauglystės kryžkelės“, kuri skirta 5-8 klasių mokiniams. Tuo metu Linas Slušnys buvo Lions Quest klubo direktorius (iki 2020 lapkričio mėn.). Vėliau šią veiklą perima jo žmona. Lions Quest gavo per milijoną eurų pagal 2021 m. straipsnį.

10.3. Kai buvo suburta ekspertų komanda bendrojo ugdymo programos atnaujinimui, kuriant ugdymo turinio atnaujinimo gaires, būtent Daiva Šukytė spaudė, kad būtų įtraukta socialinė emocinė kompetencija. Pinigų ko gero niekam nesiūlė, bet spaudimas buvo, (Julijos Sinicienės liudijimas). Vienaip ar kitaip, dirva jau buvo paruošta kad Socialinis emocinis ugdymas (toliau – SEU) ateitų į mokyklas.

10.4. Daiva Šukytė rengė SEU programą, kuri eigoje keitė pavadinimus ir prieš patvirtinimą pavadinta Gyvenimo įgūdžių ugdymo programa. Iki šio pavasario, t. y. svarstant kone galutines programas bendrojo ugdymo taryboje, nebuvo žinoma, ar Gyvenimo įgūdžiai turės finansavimą kaip atskira pamoka. Kas ir kaip padėjo priimti sprendimą kainuojantį valstybei 42 mln. eurų, skaičiuojant tik papildomos naujos pamokos kainą? Taip pat lėšų skirta mokytojų rengimui, metodinėms priemonėms, o dar mokyklos savarankiškai ar centralizuotai bus priverstos pirkti Lions Quest mokymus ir metodines priemones greta formalaus mokymo iš universitetų (VU ir VDU), kurie suteikia kvalifikaciją mokytojams.

10.5. 2023-05-05 Linas Slušnys kartu su Socialinio ir emocinio ugdymo institutu, kurio vadovė yra jo sutuoktinė Daiva Šukytė https://rekvizitai.vz.lt/imone/socialinio_ir_emocinio_ugdymo_institutas/daiva_sukyte_direktore/, organizavo konferenciją Seime „Socialinio ir emocinio ugdymo (-si) jungtys formaliojo ir neformaliojo mokymosi (-si) procese“.

10.6. Pareiškėjas nurodo, kad reikia išsamesnio paaiškinimo: Programos įgyvendinimo rekomendacijos rekomenduojamos skaitmeninės Lions Quest mokymo priemonės (šitos laisvai prieinamos). Taip pat reikalaujama/rekomenduojama įtraukti bent vieną iš SEU programų (šitos laisvai neprieinamos), kurias reikėtų nepigiai pirkti. Reikėtų Nacionalinės švietimo agentūros paaiškinimo, kaip tai veiks: ar kiekvienas mokytojas ar tėvai pirs metodines priemones, ar tai bus valstybinis užsakymas iš Lions Quest. Tuomet labai aišku, jog Seimo narys Linas Slušnys proteguoja savo buvusią firmą ir savo žmonos Davos Šukytės institutą.

10.7. Šukytė yra Bendrojo ugdymo taryboje (toliau - BUT), per kurią praėjo visos programos prieš pateikiant jas viešam svarstymui. Kas ir kaip ją atrinko į tarybą? BUT vertino visas 48 programas balsavimu. Buvo daromi nuotolinių susitikimų įrašai. BUT sekretorė Gražlienė Loreta Loreta.Grazeliene@smsm.lt, pirmininkė Vitalija Bujanauskienė vitalija.bujanauskienė@gmail.com. Etikos klausimą Pareiškėjas kėlė, kad ji turėtų nusišalinti nuo savo rengtos Programos vertinimo taryboje, bet ji ignoravo, sakė kad tai ne ji, o SEU asociacija yra už programos. Daiva Šukytė yra SEU asociacijos tarybos narė. Priešingai nei kiti BU tarybos nariai, kurie nusišalindavo nuo svarstymo ir balsavimo net kai sąsajos nebuvo tiesioginės su svarstomu klausimu ar programa. Pirminėse SEU versijose buvo nuostata, kad šį naująjį dalyką

galės mokyti mokytojai, kurie išklausė neformalius kursus, galima nuspėti turėta omeny visų pirma Lions Quest. Protestuojant ir garsinant šią nuostatą BUT svarstymuose su Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos atstovais, vėliau jos nebeliko.

III. Nusikalstamų veikų, dėl kurių sprendžiama, ar yra pagrindas pradėti ikiteisminį tyrimą, sudėty:

11. Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso (toliau – BK) 2 straipsnio 4 dalis nustato, kad pagal baudžiamąjį įstatymą atsako tik tas asmuo, kurio padaryta veika atitinka baudžiamojo įstatymo numatytą nusikaltimo ar baudžiamojo nusižengimo sudėtį. Nusikalstamos veikos sudėtis – tai baudžiamajame įstatyme numatytų objektyviųjų ir subjektyviųjų požymių, kurie apibūdina pavojingą veiką kaip tam tikrą nusikaltimą ar baudžiamąjį nusižengimą, visuma. Kiekvienas inkriminuojamos nusikalstamos veikos sudėties požymis gali būti konstatuojamas tik tada, kai jo buvimą neginčijamai patvirtina gauti faktiniai duomenys, o ne įtarimai, prielaidos, nuomonė ir kita. Baudžiamasis procesas turi prasmę tik tuomet, kai jį inicijuojant ir tęsiant yra manoma, kad bus išaiškinta nusikalstama veika. BPK 1 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad baudžiamojo proceso paskirtis yra ginant žmogaus ir piliečio teises bei laisves, visuomenės ir valstybės interesus greitai, išsamiai atskleisti nusikalstamas veikas ir tinkamai pritaikyti įstatymą, kad nusikalstamą veiką padaręs asmuo būtų teisingai nubaustas ir niekas nekaltas nebūtų nuteistas.

12. Šiuo atveju sprendina, ar yra pakankamas pagrindas pradėti ikiteisminį tyrimą dėl:

12.1. BK 225 straipsnio 1 dalyje numatytos nusikalstamos veikos – kyšininkavimo. Kyšininkavimas – tai veika, kuria valstybės tarnautojas ar jam prilygintas asmuo neteisėtai gauna ar siekia gauti naudos, t. y. priima ar siekia kyšio, už kurį savo tarnybiniais veiksmais (neveikimu), vykdydamas įstatymais ir kitais teisės aktais jam suteiktus įgaliojimus turi ir (ar) gali ar pasinaudodamas tarnybine padėtimi siekia, žada ir pan. patenkinti kyšio davėjo ar kito asmens interesus. Kyšininkavimo objektyvieji požymiai – 1) kyšio priėmimas, 2) pažadas ar susitarimas jį priimti, 3) reikalavimas jį duoti, 4) provokavimas jį duoti – įstatymo dispozicijoje suformuluoti kaip alternatyvūs, todėl baudžiamajai atsakomybei kilti pakanka, kad būtų padaryta bent viena šių veikų. Kyšininkavimo sudėtis formali, todėl nusikalstama veika laikoma baigta nuo bet kurios iš šių veikų padarymo momento (kasacinė nutartis Nr. 2K-231/2007). Valstybės tarnautojas ar jam prilygintas asmuo atsako pagal BK už pažadą ar susitarimą priimti kyšį arba reikalavimą ar provokavimą duoti kyšį, arba kyšio priėmimą tiek už konkretų veikimą ar neveikimą vykdamas įgaliojimus, tiek ir už išimtinę padėtį ar palankumą.

12.2. BK 226 straipsnio 1 dalyje ir 2 dalyje numatytos nusikalstamos veikos – prekybos poveikiu. Pagal minėtą straipsnio 1 dalį atsako tas, kas siekdamas, kad asmuo, pasinaudodamas savo visuomenine padėtimi, tarnyba, įgaliojimais, giminyste, pažintimis ar kita tikėtina įtaka valstybės ar savivaldybės institucijai ar įstaigai, tarptautinei viešajai organizacijai, jų valstybės tarnautojui ar jam prilygintam asmeniui, paveiktą atitinkamą instituciją, įstaigą ar organizaciją, valstybės tarnautoją ar jam prilygintą asmenį, kad šie teisėtai ar neteisėtai veiktų ar neveiktų vykdydami įgaliojimus, jam ar trečiajam asmeniui tiesiogiai arba netiesiogiai pats ar per tarpininką pasiūlė, pažadėjo ar susitarė duoti arba davė kyšį. Pagal minėto straipsnio 2 dalį atsako tas, kad pasinaudodamas savo visuomenine padėtimi, tarnyba, įgaliojimais, giminyste, pažintimis ar kita tikėtina arba tariama įtaka valstybės ar savivaldybės institucijai ar įstaigai, tarptautinei viešajai organizacijai, jų valstybės tarnautojui ar jam prilygintam asmeniui savo ar kitų asmenų naudai tiesiogiai arba netiesiogiai pats ar per tarpininką pažadėjo ar susitarė priimti kyšį arba reikalavo ar provokavo duoti kyšį, arba priėmė kyšį, pažadėjęs paveikti atitinkamą instituciją, įstaigą ar organizaciją, valstybės tarnautoją ar jam prilygintą asmenį, kad šie teisėtai ar neteisėtai veiktų ar neveiktų vykdydami įgaliojimus.

12.3. BK 227 straipsnio 1 dalyje numatytos nusikalstamos veikos – papirkimo. BK 227 straipsnyje numatyta veika yra neatsiejama nuo BK 225 straipsnio. Papirkimo objektyvioji pusė

gali pasireikšti tokiomis veikomis: 1) pasiūlymu, 2) pažadu ar susitarimu duoti kyšį, arba 3) kyšio davimu valstybės tarnautojui ar jam prilygintam asmeniui už pageidaujamą teisėtą ar neteisėtą veikimą ar neveikimą vykdant įgaliojimus arba tarpininkui siekiant tų pačių rezultatų. Papirkimo sudėtis, kaip ir kyšininkavimo atveju, yra formali, todėl užtenka vienos alternatyvios veikos. Asmuo atsako pagal šį kodeksą už siekimą kyšiu tiek valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens konkretaus veikimo ar neveikimo vykdant įgaliojimus, tiek ir išimtinės padėties arba šio asmens palankumo, nepaisant to, kaip jo veiksmus suprato valstybės tarnautojas ar jam prilygintas asmuo.

12.4. BK 228 straipsnio 1 dalyje numatytos nusikalstamos veikos – piktnaudžiavimo. Pagal minėtą straipsnio dalį atsako valstybės tarnautojas ar jam prilygintas asmuo, piktnaudžiavęs tarnybine padėtimi arba viršijęs įgaliojimus, jeigu dėl to didelės žalos patyrė valstybė, Europos Sąjunga, tarptautinė viešoji organizacija, juridinis ar fizinis asmuo. Piktnaudžiavimas objektyviai reiškiasi: 1) pavojinga veika – piktnaudžiavimu tarnybine padėtimi arba įgaliojimų viršijimu; 2) pavojingais padariniais – didelės žalos valstybei, Europos Sąjungai, tarptautinei viešajai organizacijai, juridiniam ar fiziniam asmeniui kilimu; 3) priežastinio ryšio tarp padarytos veikos ir kilusių padarinių buvimu. Piktnaudžiavimas tampa nusikaltimu ir užtraukia baudžiamąją atsakomybę tuo atveju, jei dėl to didelės žalos patiria valstybė, Europos Sąjunga, tarptautinė viešoji organizacija, juridinis ar fizinis asmuo. Paprastai didelė žala pripažįstami 250 MGL dydį (šiuo metu – 12 500 Eur) siekiantys turtiniai nuostoliai (kasacinė nutartis baudžiamojoje byloje Nr. 2K-512/2004). Taikant BK 228 straipsnį, žala suprantama kaip turtinio ar kitokio pobūdžio žala, dėl kurios nukenčia valstybės, juridinio, fizinio asmens ar kito subjekto turtinė padėtis arba (ir) padaromas neigiamas poveikis jų neturtiniams interesams. Žala turi būti konkreti, o ne numanoma, galima ar spėjama.

12.5. BK 229 straipsnyje numatytos nusikalstamos veikos – tarnybos pareigų neatlikimo. Tarnybos pareigų neatlikimas yra neteisėtas valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens neveikimas, t. y. tų pareigų, kurios priklauso jo kompetencijai ir yra būtinos tarnybos interesams užtikrinti, nevykdymas. BK 229 straipsnyje numatyto nusikaltimo sudėtis, kaip ir piktnaudžiavimo, yra materiali, t. y. padarinių – didelės žalos – kilimas yra būtinas nusikalstamos veikos sudėties požymis. Būtent padarinių dėl netinkamo savo pareigų atlikimo atsiradimas ar neatsiradimas yra pagrindinis kriterijus skiriantis BK 229 straipsnyje numatytą nusikaltimą nuo drausminio nusižengimo. Todėl kiekvienu atveju konstatuojant BK 229 straipsnyje numatytos veikos požymius, turi būti nustatomi konkretūs tokios veikos padariniai (kasacinė nutartis baudžiamojoje byloje 2K-40-895/2016). Nei veikos pavojingumas, nei didelės žalos požymis, negali būti konstatuojami vien tik nurodant veikos padarymo metu traukiamo atsakomybės asmens einamas pareigas, tarnybos, kurioje toks asmuo dirba, paskirtį bei vykdomų funkcijų svarbą. Einamos pareigos ar įstaigos, institucijos ar organizacijos paskirtis bei vykdomos funkcijos negali būti vieninteliais ar lemiančiais kriterijais, kuriais remiantis sprendžiamas baudžiamosios ir kitų rūšių teisinės atsakomybės atribojimo klausimas (kasacinė nutartis baudžiamojoje byloje Nr. 2K-247/2014).

IV. STT vertinimas:

13. Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsnio 3 dalyje nurodoma, kad valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, todėl valstybės institucijos ir pareigūnai, kaip valstybės valios reiškėjai ir vykdytojai, jokiais aplinkybėmis negali veikti ultra vires (daugiau, negu leidžia įgaliojimai, viršijant įgaliojimus) ir pažeisti žmogaus teisių bei laisvių. Atsižvelgiant į tai, valstybė turi pareigą užtikrinti ne tik žmogaus teisių ir laisvių gynimą nuo kitų asmenų neteisėtų kėsinių, bet ir neleisti, kad jas pažeistų pačios valstybės institucijos, pareigūnai (valstybės tarnautojai ar jiems prilyginti asmenys). Viena iš priemonių, skirtų visuomenės apsaugai nuo

korupcijos, yra baudžiamasis įstatymas (BK), nustatantis baudžiamąją atsakomybę už korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas, numatytas BK XXXIII skyriuje „Nusikaltimai ir baudžiamieji nusizengimai valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams“. Nusikalstama veika - sąmoningas ir valingas, pavojingas, priešingas teisei elgesys. Korupcija tai piktnaudžiavimas patikėta galia siekiant asmeninės naudos.

14. Nagrinėjamu atveju, įvertinus STT nurodytas aplinkybes, ikiteisminį tyrimą dėl korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų, numatytų BK 225 straipsnio 1 dalyje, 226 straipsnio 1 ir 2 dalyje, 227 straipsnio 1 dalyje, 228 straipsnio 1 dalyje, 229 straipsnyje, atsisakytina pradėti dėl to, kad nenustatyti padarytų, daromų ar ketinamų daryti minėtų nusikalstamų veikų požymiai.

15. Nagrinėjamu atveju negauta ir nenustatyta jokių konkrečių faktinių duomenų apie Daivos Šukytės, Mindaugo Požėlos ir (ar) kitų asmenų, atsakingų už konkrečių sprendimų priėmimą/veiksmų atlikimą, susijusių su Programos įgyvendinimo rekomendacijų rengimu, t. y. bandymą papirkti, darytą įtaką ar poveikį, siekiant palankių sprendimų, provokavimą ar reikalavimą duoti kyšį, susitarimą ar pažadą priimti kyšį, arba kyšio priėmimą, taipogi nenustatyta duomenų apie prekybos poveikiu, piktnaudžiavimo ar tarnybos pareigų neatlikimo.

16. Taip pat šiuo metu STT negauta ir nenustatyta konkrečių faktinių duomenų apie konkrečius teisės aktų pažeidimus, neteisėtus Daivos Šukytės, Mindaugo Požėlos ir (ar) kitų asmenų veiksmus, susijusius su Programos įgyvendinimo rekomendacijų rengimu, kurie galėtų būti vertinami baudžiamosios atsakomybės požiūriu, tokių duomenų nepateikė ir pats Pareiškėjas.

17. Atlikus informacijos patikslinimo veiksmus, nenustatyta jokių konkrečių duomenų apie galimą konkrečių valstybės tarnautojų ir (ar) jiems prilygintų asmenų papirkimą už jų konkretų veikimą ir (ar) neveikimą vykdant įgaliojimus, susijusius su Programos įgyvendinimo rekomendacijų rengimu. Pažymėtina, kad taip pat negautos ir nenustatytos jokios konkrečios aplinkybės apie Daivos Šukytės, Mindaugo Požėlos ir (ar) kitų asmenų kyšininkavimą (provokavimą ar reikalavimą duoti kyšį, susitarimą ar pažadą priimti kyšį, arba kyšio priėmimą).

18. Įvertinus STT pateiktas bei patikslinimo metu gautas aplinkybes, taip pat nenustatyta faktinių aplinkybių, pagrindžiančių, kad Daiva Šukytė, Mindaugas Požėla ir (ar) kiti asmenys, atsakingi Programos įgyvendinimo rekomendacijų rengimą, piktnaudžiavo tarnybine padėtimi, viršijo jiems suteiktus įgaliojimus, neatliko ar netinkamai atliko savo tarnybos pareigas, t. y. padarė teisės aktų pažeidimus, kurie būtų tokio pobūdžio ir masto, kad užtrauktų baudžiamąją atsakomybę. Taip pat nenustatyta duomenų apie šių asmenų neteisėtą suinteresuotumą, neteisėtus susitarimus, darytą įtaką dėl Programos įgyvendinimo rekomendacijų rengimo.

19. Tam, kad tokiu atveju konkretaus asmens veiksmai užtrauktų baudžiamąją atsakomybę pagal BK 228 straipsnį ir (ar) 229 straipsnį būtina nustatyti konkrečius duomenis, patvirtinančius būtent pavojingos veikos – piktnaudžiavimo, įgaliojimų viršijimo, neatlikimo ar netinkamo savo tarnybos pareigų atlikimo buvimą, bei tai, kad tokiuose veiksmuose vyravo asmeninis interesas, ar, kad buvo veikiama priešingai nei tarnybos interesais bei, kad asmens veiksmai sukėlė pavojingus padarinius, t. y. didelę žalą, būtiną BK 228, 229 straipsniuose numatytų nusikalstamų veikų požymį. Atkreipiamas dėmesys, kad nagrinėjamu atveju nenustatyti faktiniai duomenys ne tik apie pavojingą veiką (piktnaudžiavimą, įgaliojimų viršijimą, neatlikimą ar netinkamą savo tarnybos pareigų atlikimą), bet ir faktiniai duomenys, leidžiantys daryti išvadą apie pavojingų padarinių buvimą, o būtent didelę žalą, būtiną BK 228, 229 straipsniuose numatytų nusikalstamų veikų požymį. Didelė žala BK 228 ir 229 straipsniuose numatytų nusikalstamų veikų kvalifikavimo apsektu turi būti konkreti, o ne numanoma, galima ar spėjama. Atliekant patikslinimo veiksmus, negauta jokių konkrečių duomenų, rodančių, kad dėl Daivos Šukytės, Mindaugo Požėlos ir (ar) kitų asmenų veiksmų atlikimo, konkretiems asmenimis, buvo padaryta konkreti didelė žala.

20. Teismų praktikoje piktnaudžiavimas tarnybine padėtimi suprantamas kaip tyčinis

įstatymais ir kitais teisės aktais suteiktų teisių, pareigų ir įgaliojimų panaudojimas arba nepanaudojimas priešingai tarnybos interesams, jos veiklos principams, esmei bei turiniui (kasacinė nutartis baudžiamojoje byloje Nr. 2K-100/2014). Tokiu atveju valstybės tarnautojas ar jam prilygintas asmuo veikia kaip kompetentingas asmuo, tačiau jo veikla iš tikrųjų yra nesuderinama su tarnybos interesais, nes jis ja pažeidžia pagrindinius tarnybos principus: konkrečios institucijos, įstaigos ar pan. veiklos tikslus, tvarką, ja iškraipoma veiklos esmė, turinys, menkinamas tarnybos prestižas, iš tikrųjų jo veikloje dominuoja ne viešas, bet asmeninis arba savanaudiškas interesas. Tyčinė veikos forma, kaip ir kiekvienas inkriminuojamos nusikalstamos veikos sudėties požymis, taip pat privalo būti įrodyta ne prielaidomis, o abejonių nekeliančiais duomenimis.

21. Nagrinėjamu atveju negauta ir nenustatyta objektyvių faktinių duomenų, kad Daiva Šukytė, Mindaugas Požėla ir (ar) kiti asmenys, rengę Programos įgyvendinimo rekomendacijas, būtų tyčia veikę neteisėtai, tyčia nesivadovavę teisės aktų reikalavimais, veikę ar neveikę priešingai tarnybos ir valstybės interesams, ar viršiję jiems suteiktus įgaliojimus, dėl ko būtų kilę padariniai – konkreti didelė žala. Taip pat negauta ir nenustatyta objektyvių faktinių duomenų, neginčijamai patvirtinančių Daivos Šukytės, Mindaugo Poželos ir (ar) kitų asmenų pareigų, kurios priklauso jų kompetencijai, neatlikimą ar netinkamą jų atlikimą ir būtent dėl šių veiksmų ar neveikimo kilusią didelę žalą.

22. Be to, nors Pareiškėjas nurodo, kad Linas Slušnys proteguoja savo buvusią įmonę Lions Quest ir (ar) žmonos Daivos Šukytės vadovaujamą Socialinio ir emocinio ugdymo institutą, tačiau tai patvirtinančių faktiškai pagrįstų duomenų nepateikė.

23. Prieš pradėdant baudžiamąjį procesą, tiek jau vykstančio proceso metu privalu įsitikinti, jog nėra priežasčių, dėl kurių procesas negali būti vykdomas. Baudžiamasis procesas turi prasmę tik tuomet, kai jį inicijuojant ir tęsiant yra pagrįstai manoma, kad bus išaiškinta ir įrodyta nusikalstama veika, o kaltam asmeniui pritaikyta įstatyme numatyta bausmė. Nusikalstamos veikos sudėties požymiai būtini, kad pavojinga veika būtų pripažinta nusikalstama, o kaltas asmuo patrauktas baudžiamojon atsakomybėn. Jei nėra bent vieno iš šių požymių, nėra ir nusikalstamos veikos sudėties. Nusikalstamos veikos sudėtis leidžia atskirti baudžiamąją atsakomybę nuo kitų teisinės atsakomybės rūšių. Priešingu atveju, nepagrįstas ikiteisminio tyrimo pradėjimas galėtų būti vertinamas kaip neleistas žmogaus teisių varžymas (Panevėžio apygardos teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus 2022-01-31 nutartis baudžiamojoje byloje Nr. 1S-10-350/2022).

24. Ikiteisminis tyrimas turi būti pradėtas tik esant objektyvioms aplinkybėms, rodančioms, kad galimai buvo padaryta nusikalstama veika. Ši nuostata įtvirtinta Rekomendacijų dėl ikiteisminio tyrimo pradžios ir jos registravimo tvarkos, patvirtintų Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro 2008-08-11 įsakymu Nr. I-110, 100 punkte, kuriame nurodyta, kad, jei pareiškime apie nusikalstamą veiką nurodyti požymiai veikos, kurią pareiškėjas klaidingai vertina kaip nusikalstamą, arba jei nusikalstama veika neatitinka visų būtinų konkrečios nusikalstamos veikos sudėties požymių, arba jei išdėstyti deklaratyvaus turinio teiginiai, grindžiami ne faktiniais duomenimis, bet samprotavimais ar prielaidomis, sprendimas atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą priimamas BPK 168 straipsnyje nustatyta tvarka ir vienu ar keliais BPK 3 straipsnio 1 dalyje nustatytais pagrindais. BPK 3 straipsnio 1 dalies 1 punktą nustato, kad baudžiamasis procesas negali būti pradėdamas, o pradėtas turi būti nutrauktas, jeigu nepadaryta veika, turinti nusikaltimo ar baudžiamojo nusižengimo požymių.

25. Atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtintą valstybinės valdžios sąrangą, valdžių atskyrimo principą (I skirsnis, 5 straipsnis) bei Konstitucijoje ir įstatymuose aiškiai nustatytas ir atskirtas valstybės institucijų kompetencijas, vykdydama baudžiamojo persekiojimo funkcijas STT nėra įgaliota vertinti ar revizuoti šalies valdžios politinių valstybės

<p>valdymo sprendimų ar kitaip daryti įtaką šiems sprendimams. STT yra teisėsaugos įstaiga, jos veikla yra apolitiška. Tai apibrėžia jos veiklos ir kompetencijos ribas. STT, kaip ikiteisminio tyrimo įstaiga, nėra įgaliota vertinti, ar valstybės pasirinkta pozicija dėl ugdymo programų teisinio reguliavimo yra teisinga ir pagrįsta ekonominiais, socialiniais ir kitokiais faktoriais ar kitomis aplinkybėmis.</p> <p>26. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į STT nurodytas aplinkybes, t. y. iškeltas prielaidas apie nusikalstamų veikų padarymą, ir į tai, kad nagrinėjamu atveju nenustatyta jokių konkrečių objektyvių faktinių nusikalstamų veikų padarymo aplinkybių, nėra pagrindo teigti, kad Daiva Šukytė, Mindaugas Požėla ir (ar) kiti asmenys padarė nusikalstamas veikas, turinčias BK 225 str. 1 d., 226 str. 1 ir 2 d., 227 str. 1 d., 228 str. 1 d., 229 str. numatytų nusikalstamų veikų požymių, todėl šiuo metu nėra pagrindo pradėti ikiteisminį tyrimą BPK nustatyta tvarka.</p>	
<p>Atsižvelgdamas į išdėstytas aplinkybes ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso (toliau – BPK) 3 str. 1 d. 1 p., 168 str., n u t a r i a atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą.</p>	
<p>Veika, dėl kurios atsisakyta pradėti ikiteisminį tyrimą</p>	<p>Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 228 str. 1 d. Piktnaudžiavimas Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 225 str. 1 d. Kyšininkavimas Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 226 str. 1 d. Prekyba poveikiu Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 226 str. 2 d. Prekyba poveikiu Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 227 str. 1 d. Papirkimas Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 229 str. Tarnybos pareigų neatlikimas</p>
<p>Nustatytas administracinis teisės pažeidimas ar kituose teisės aktuose numatytas nusižengimas</p>	
<p>Nustatyto administracinio ar kito teisės pažeidimo medžiagą nutarta perduoti</p>	
<p>Kiti sprendimai, susiję su atsisakymu pradėti ikiteisminį tyrimą</p>	
<p>Nutarimo nuorašą nutarta išsiųsti</p>	<p>1. Lietuvos tėvų forumo pirmininkui Kęstučiui Mikolajūnui; 2. Lietuvos Respublikos generalinės prokuratūros Organizuotų nusikaltimų ir korupcijos tyrimo departamento vyriausiajam prokurorui Artūriui Urbeliui.</p>
<p>Nutarimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 168 straipsnio 5 dalyje nustatyta tvarka Generalinės prokuratūros Organizuotų nusikaltimų ir korupcijos tyrimo departamento prokurorui per 7 dienas nuo nutarimo gavimo dienos.</p>	
<p>Nutarimą priėmė</p>	<p>Vyresnysis specialistas Karolina Vaitkevičienė</p>

REZOLIUCIJOS LAPAS

Ikiteisminio tyrimo Nr.	M-7-01-00073-23
Dokumentas	Nutarimas atsisakyti pradėti IT
Dokumento data	2023-09-19
Dokumento numeris	IBPS-V-2544020-23
Pasirašęs pareigūnas	Vyresnysis specialistas Karolina Vaitkevičienė

Dokumento rezoliucija:

Atsakingas	Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba; Pranešimų nagrinėjimo skyrius; Vyresnysis specialistas Karolina Vaitkevičienė
Rezoliucija	Sutinku
BK str.	
Terminas	
Tyrimo grupė	
Asmenys susipažinimui	
Pastaba	
Rezoliucijos data	2023-09-19
Rezoliuciją surašė	Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba; Pranešimų nagrinėjimo skyrius; Laikinai einanti skyriaus viršininko pareigas Jūratė Ragaišienė

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba Pranešimų nagrinėjimo skyrius 188659948, A. Jakšto g. 6, 01105 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Nutarimas atsisakyti pradėti IT
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-09-19 Nr. IBPS-V-2544020-23
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	<p>"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Informatikos ir ryšių departamentas prie LR vidaus reikalų ministerijos, Informatikos ir ryšių departamentas prie LR vidaus reikalų ministerijos, į.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-02-28 14:20:39 iki 2025-02-27 14:20:39. Veiksmą atliko 2023-09-19 11:22:44 (GMT+03:00) Karolina Vaitkevičienė, Vyresnysis specialistas, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba Pranešimų nagrinėjimo skyrius</p> <p>"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Informatikos ir ryšių departamentas prie LR vidaus reikalų ministerijos, Informatikos ir ryšių departamentas prie LR vidaus reikalų ministerijos, į.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-02-28 14:20:39 iki 2025-02-27 14:20:39. Veiksmą atliko 2023-09-19 11:22:45 (GMT+03:00) Informatikos ir ryšių departamentas prie LR vidaus reikalų ministerijos</p> <p>"Susipažinimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Informatikos ir ryšių departamentas prie LR vidaus reikalų ministerijos, Informatikos ir ryšių departamentas prie LR vidaus reikalų ministerijos, į.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-02-28 14:20:39 iki 2025-02-27 14:20:39. Veiksmą atliko 2023-09-19 11:36:42 (GMT+03:00) Jūratė Ragaišienė, Laikiniai einanti skyriaus viršininko pareigas, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba Pranešimų nagrinėjimo skyrius</p>
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	1
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	IBPS sistema, versija 1.3.19
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2023-09-19 11:38:37)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir jį atspausdinęs darbuotojas	Nuorašą suformavo IBPS sistema 2023-09-19 11:38:37 Vyresnysis specialistas Karolina Vaitkevičienė
Medžiagos Nr.	M-7-01-00073-23